

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Högskriften

Personaltidning för Högskolan i Jönköping • Nr 3 • 23 maj 2007 • Årgång 17

Högskolan värd för nationell konferens om samverkan

Läs mer på sid 6

Trevlig sommar!

3/07

Ny vd för Tekniska Högskolan utsedd
Peter Olsson, professor i mekanik och vicerektor på Chalmers tillträder som ny vd för JTH den 15 juni.

sid 4

Sökandetalen för Högskolan i Jönköping
Snabbstatistiken från VHS över antalet sökande till höstens program och kurser har kommit.

sid 5

Slutsputt på en intensiv termin

Våra nordliga breddgrader har badat i ett förunderligt nästan trolskt ljus under de senaste veckorna. Våren är på gång och värmer våra hjärtan med osedvanlig intensitet. Samtidigt väcker kritiken i samband med Högscoleverketets granskningar en hel del förvåning.

I den summering av de utvärderingar av högskoleutbildningar som Högscoleverket (HSV) genomfört under sex års tid hamnar Högskolan i Jönköping på en icke hedrande tredjeplats på listan över lärosäten med fl est anmärkningar.

Högskolan har en policy för kvalitetsarbete som antogs 2002 och av de 15 anmärkningar högskolan fått har de flesta redan åtgärdats.

Vi får rannsaka oss själva och ta till oss kritiken, men också se till vad högskolan har uppnått. Högskolan i Jönköping har haft några program under årens lopp som skulle kunna ha organiserats bättre, men vi har också arbetat nytänkande och experimentellt, vilket inte fått utrymme i dessa undersökningar. Vi har rönt framgångar genom vår profilering inom styrkeområden och vårt goda samarbete med näringslivet; vi är en av de främsta i landet på internationellt studentutbyte; våra studenter ligger år efter år i topp bland de som snabbast får anställning efter examen och vi har trots de senaste årens nedgång i antal förstaårsstudenter rekryterat väl i jämförelse med riksgenomsnittet. Med detta i åtanke upplevs kritiken från Högscoleverket märklig.

Minskande ansökningstal

Studenternas ställning och framgångar är en viktig fråga som berör oss alla. Vi utvecklas i, av många, oändlig takt in i ett samhälle där människor behöver en allt starkare bas för att inhämta kunskaper och lära genom hela livet. Under

Rektor Thomas Andersson

FOTO: PATRIK SVEDBERG

de senaste veckorna har bilden klarnat betydligt gällande årets ansökningar till högskolorna i Sverige. Situationen är på många sätt oroande. Även om det är svårt att göra korrekta jämförelser över tiden på grund av ändringar i den nationella statistiken står det klart att ansökningarna till den högre utbildningen minskar i Sverige. Detta gäller de allra flesta lärosätena och även områdena, men det finns några undantag, och minskningen är betydligt större på vissa håll. På sidan 5 i detta nummer av Högskriften kan du läsa mer om den första ansökningsstatistiken som nyligen kom från Högscoleverket och hur Högskolan i Jönköping står sig i jämförelse med övriga landet.

Till en del får minskningen ses som fullt naturlig. En urstark arbetsmarknad innebär att människor möter lockande möjligheter i förvärvslivet och allt färre av dem som är över 25 år finner det mödan värt att i nuläget söka sig till högskolestudier. Å andra sidan är läget sådant att ett flertal faktorer snedvrider människors intresse bort från högskolan. Till dessa hör att flera för samhället viktiga och kvalificerade yrkesgrupper sedan många år mött en näringsstruktur och en arbetsmarknad som pressat ner deras löner till oacceptabla

nivåer, hit hör bland annat lärarna och personal inom omvårdnad, vilket riskerar att minska lockelsen av utbildningar inom deras områden. Vidare har, som starkt påtalats av landets studenter, de ekonomiska villkoren för studenterna urholkats och nått nivåer som är svåra att hantera för många i dagens samhälle.

Det finns också andra förklaringar. Många lärosäten har varit oförmögna att vässa sin verksamhet och erbjuda utbildningar som är inspirerande och medger en givande samverkan med, och förberedelse för, yrkeslivet. Lärosätena har också många gånger haft svårt att i erforderlig utsträckning understödja framväxten av profilerade, högkvalificerade spetsområden inom forskningen. Härtill har de i hög grad motarbetats av de reglerings-, finansierings- och även värderingssystem som regeringen tillämpat.

Fördelar för Högskolan i Jönköping

Högskolan i Jönköping åtnjuter som stiftelsehögskola fördelar som gör det möjligt för oss att bedriva ett mer konsekvent arbete bland annat för profilering och samverkan med yrkeslivet. Vi har nyligen kommit mycket väl ut i flera viktiga utvärderingar. Högscoleverket lyfte fram våra sjuksköterskeutbildningar som tillhörande några få ljusglimtar inom landet och Svenskt Näringsliv placerade oss främst vad gäller teknik- och ekonomistudenternas utsikter att få relevanta jobb snabbt efter avslutad utbildning. Vi erfar nu också en betydligt beskedligare minskning i söktrycket från svenska studenter än andra lärosäten över lag. Därtill har vi starkt söktryck av internationella studenter och fördelningen av ansökningarna över våra olika utbildningar ser på det hela taget bra ut.

Trots denna överlag positiva bild måste vi konstatera att situationen för den högre utbildningen i Sverige är allvarlig och att

inte heller vi kan slå oss till ro och luta oss mot gamla lagrar. Studenterna har blivit långt rörligare än tidigare och det faktum att många platser gapar tomma vid andra lärosäten gör att en del som tänkt börja här kanske kan komma att ändra sig och gå till andra lärosäten när terminsstarten väl närmar sig. Av sådana skäl fortsätter vi därmed att ta emot ansökningar på vissa områden även under de kommande månaderna.

Fortsatta utmaningar

Regeringen står också i begrepp att i år fördela ökade forskningsresurser enbart till ett litet antal lärosäten och här föreligger risker att man tänker gammalmodigt och fördelar dem enbart till de största och mest traditionella miljöerna. I så fall glömmer man att alla lärosäten, stora som små, behöver förmågan att fokusera på sin kärnkompetens, och vilka som faktiskt är bäst på detta.

Vi behöver fortsätta arbetet att stärka vår ställning på ett antal områden. Detta gäller till exempel pedagogiken i

utbildningarna (ett arbete som aldrig får avstanna), dynamiken i vår Science Park för entreprenörskap såväl som tillväxten av företagen där, hur vi understödjer våra starkaste forskningsområden och även kopplingarna mellan dem, och utvecklingen av vårt campusområde. Högskolan i Jönköping behöver utveckla ett verkligt levande campusområde med goda mötesplatser.

Studenter i framkant

Högskolans vårfirande där Jörgen Birgersson och Margareta Siöö mottog högskolans förtjänststecken blev en finstämd tillställning. Liksom vid en rad andra tillfällen gjorde Studentkårens representanter, med ordföranden Emil Jungåker och vice S Camilla Egelström i spetsen, en uppskattad insats. Studentkåren har överhuvudtaget utvecklat en sällan sedd konstruktiv energi. Detta har visat sig bland annat i nationella överläggningar inom SFS (Sveriges Förenade Studentkårer) där Jönköpings Studentkår fått gehör i flera fokusfrågor. En likaledes bejublade

insats, värd en elege, har varit deras ambitiösa arrangemang av årets studentbal på Stora Hotellet, kvällen den 5 maj, vilken i år fylldes till sista plats.

Sommaren nalkas

Än är det en bit kvar till sommaresemestern men då detta är vårens sista nummer av Högskriften vill jag redan nu ta tillfället i akt att tacka för ett gott arbete under en intensiv termin. Året har för Högskolan i Jönköping hittills inneburit många nya möjligheter och spännande händelser och högskolan har goda förutsättningar att kunna hävda sig väl i såväl nationella som internationella sammanhang även nästa termin och där bortom för lång tid framöver.

Jag önskar er alla en härlig sommar!

THOMAS ANDERSSON | MAJ 2007

SUMMARY IN ENGLISH

New Dean at the School of Engineering

Peter Olsson, Professor and Vice President at Chalmers University, will be new Dean at the School of Engineering as of 15 June, 2007.

Universities and Society in Collaboration

Jönköping University hosted on 8 – 11 May the national conference HSS 07, Universities and Society in Collaboration, with participants from all over Sweden. The theme of the conference

was "Collaboration for Competence Development".

Applications for Jönköping University autumn 2007

14,219 have applied for a programme or course at Jönköping University for autumn 2007. The number of applicants for programmes has decreased by 4.8 percent. For all universities in Sweden the number has decreased by 7 percent. The numbers are not definitive since applications can be made until the semester starts in August.

NY STIFTELSESTYRELSE

Regeringen har vid sammanträde den 23 april utsett följande ledamöter i styrelsen för Stiftelsen Högskolan i Jönköping. Förordnandena gäller t.o.m. den 30 april 2010.

Dir. Bengt Andersson, ordförande
Riksdagsledamot Stefan Attefall
Bankdirektör Kerstin Bergh
Direktör Bicky Chakraborty
Vd Cecilia Hertz
Landstingsråd Lars Isaksson
Riksdagsledamot Margareta Persson
Professor Per-Anders Rydelius

Prestigefyllt internationellt samarbete för ingenjörutbildningar

Tekniska Högskolan har antagits till the CDIO Initiative™, ett internationellt kvalitetssamarbete där högskolor och universitet runt om i världen samverkar för att göra ingenjörutbildningar mer anpassade för arbetsmarknaden. Fokus ligger på aktivt lärande, projekt och noggranna utvärderingar.

CDIO-initiativet är en modell för utbildning som lägger tonvikt på grundläggande ingenjörskunskaper och processen tänka ut (Conceive), konstruera (Design), driftsätta (Implement), använda (Operate). I modellen betonas praktik och näringslivsanknytning, områden där Tekniska Högskolan ligger i framkant.

Deltagare världen över

– Vi har under ett år anpassat våra ingenjörutbildningar till CDIO:s modell, tillsammans med både programansva-

riga och studenter, och alla är positiva, säger Jörgen Birgersson, utbildningschef på Tekniska Högskolan.

CDIO startade för sex år sedan på initiativ av Massachusetts Institute of Technology i Boston, Chalmers, KTH och Linköpings Tekniska Högskola. I dag deltar ca 25 högskolor och universitet världen över.

Samarbete med näringslivet

Företag har tillfrågats vilka kunskaper de efterfrågar hos en ingenjör, och genomgående betonas hantverket att utveckla och använda nya system och produkter, alltså inte bara rent akademiska kunskaper.

– Vi vill alla utbilda anställningsbara ingenjörer och inom organisationen lär vi av varandra. Många är nyfikna på hur vi arbetar framgångsrikt med fadderföretag och näringslivskontakter, säger Patrik Cannmo, CDIO-koordinator.

SOFIE NORRLUND

Ny vd till Tekniska Högskolan

FOTO: SOFIE NORRLUND

Peter Olsson, professor i mekanik och vicerector vid Chalmers har utsetts till ny vd vid Tekniska Högskolan i Jönköping (JTH). Han tillträder sin tjänst den 15 juni 2007.

Peter Olsson har varit ledamot i JTH:s styrelse sedan 2005.

– Jag har fått ett perspektiv på JTH i styrelsen, men som vd måste jag skaffa mig en mycket tydligare bild. Jag ska börja med att se, lyssna och lära känna organisationen på JTH men också hela högskolan, där jag tror att det finns en fantastisk potential till större samarbete mellan de olika delarna.

CHRISTINA ALMGREN

VISIONER OM HÖGSKOLAN OCH STADEN

Den japanske arkitekten Kisho Kurokawa besökte nyligen högskolan och deltog i en konferens om förutsättningarna för en framtida utveckling av högskolan tillsammans med Jönköpings kommun och närmiljön.

Representanter från både högskolan och kommunen fanns på plats på konferensen och under dagen diskuterades samspelet mellan högskolan och Jönköping och betydelsen av ett samarbete för både högskolans och stadens utveckling.

– Högskolan i Jönköping har bra förutsättningar att bidra till Jönköpings utveckling i större utsträckning än i dag. Vi finns i internationella sammanhang och kan bygga relationer över hela världen, men även här på plats. Det globala och lokala hör ihop, sa högskolans rektor Thomas Andersson.

Arkitekten Kisho Kurokawa har stor erfarenhet av att skapa

campus och byggnader som binder samman lärosätet med den omgivande staden och han gav sin syn på hur man med arkitektur kan bidra till interaktion och samspel med staden, dess näringsliv och invånare.

– Högskolan i Jönköping har stor potential att utveckla sitt centrala läge

vidare, sa Kisho Kurokawa. Särskilt inbjuden var även professor David Audretsch, en av världens främsta entreprenörskapsforskare som betonade beroendeförhållandet mellan ett lärosäte och den stad det ligger i.

SOFIE NORRLUND

Kisho Kurokawa och rektor Thomas Andersson

FOTO: SOFIE NORRLUND

SNABBSTATISTIKEN FRÅN VHS:

Högskolan minskar mindre än riksgenomsnittet

Snabbstatistiken från VHS över antalet sökande till hösten program och kurser har kommit. Det mest populära programmet vid Högskolan i Jönköping är Grafisk design och Webbutveckling med 4,5 förstahandssökande/plats, tätt följt av Socionomprogrammet med 4,3 och programmet International Management, som ges på engelska med 2,4 förstahandssökande per plats.

Hälsohögskolan (HHJ)

Söktrycket är fortsatt högt vilket är glädjande med tanke på att antalet platser har utökats på utbildningsprogrammen. Totalt är det 727 förstahandssökande (4 593 sökande totalt) till grundutbildningarna. Detta innebär i snitt 2,4 förstahandssökande per plats.

Högskolan för lärande och kommunikation (HLK)

Söktrycket är oförändrat när det gäller förstahandssökande till programutbildningarna jämfört med föregående år. Till lärarutbildningen har en minskning av antalet sökande till campusutbildningarna, men ett ökande intresse för distansutbildningarna skett. Intresset för Medic- och kommunikationsvetenskapliga program är fortsatt stabilt och HLK har nu flest sö-

kande nationellt jämfört med motsvarande utbildningar vid andra lärosäten.

Internationella Handelshögskolan (IHH)

IHH har hållit ställningarna för sina grundutbildningar även i år. Det internationella intresset för våra utbildningar som ges på engelska är stort. Inte minst är det roligt att konstatera att studentrekryteringsinsatserna i Europa resulterat i många kvalificerade sökande från en rad länder som först nu har upptäckt oss.

Tekniska Högskolan (JTH)

JTH behåller sitt goda söktryck på de två- och treåriga programmen. Söktrycket till de tvååriga programmen har dock ökat medan de treåriga minskat i motsvarande grad. Totalt har 800 studenter i första hand valt tekniska utbildningar på grundnivå. Intresset för att bli byggnadsingenjör är stort även i år. Intresset för att bli byggnads-

ingenjör är fortsatt stort. Störst intresse har visats de tvååriga programmen med datateknisk inriktning.

Fristående kurser

Högskolan i Jönköping erbjuder ca 400 fristående kurser. Till hösten sökte 3 196 i första hand jämfört med 3 573 förra året. HLK har i år ett större utbud av fristående kurser och söktrycket varierar mycket mellan kurserna. Den mest sökta kursen är en distanskurs i Digital bildbehandling med 992 förstahandssökande. Så många som möjligt av alla behöriga sökande kommer att erbjudas en plats. Föreläsningarna spelas in i HLK:s specialbyggda distansstudio och studenterna följer kursen via webben.

Masterutbildningar

Högskolan i Jönköping erbjuder 17 nya masterprogram varav 10 ges på engelska. Högskolan har fått 1 170 internationella ansökningar och 452 svenska.

Till Högskolan i Jönköping är det totalt 14 219 sökande, enbart till program är det 9 135, till kurser 4 622 och 462 som söker både program och kurser. Dessutom tillkommer 1 591 internationella sökande till grundutbildningsprogram på Internationella Handelshögskolan och de ingår inte i snabbstatistiken från VHS. Antalet förstahandsansökningar till höstens grundutbildningsprogram vid högskolan har minskat med 4,8 procent. Motsvarande för hela riket är en minskning med 7 procent. Högskolan följer den vikande trenden, men minskar mindre än riksgenomsnittet. Siffrorna är inte definitiva eftersom många sökande kommer in med efteranmälningar ända fram till starten i augusti.

Ny kontaktperson vid Utbildningsdepartementet

I samband med regeringsskiftet hösten 2006 fick Högskolan i Jönköping en ny kontaktperson vid Utbildningsdepartementet. Nils Harding, som varit högskolans kontaktperson sedan stiftelsebildningen 1994, har ersatts av kanslirådet Eva Svensson.

I slutet av april besökte Eva Svensson Högskolan i Jönköping för att lära känna verksamheten lite bättre. Besöket inleddes på Odontologiska institutionen som har en koppling mot ämnesområdet Oral hälsovetenskap vid Hälsohögskolan. Efter lunchen på Mariedal gjordes besök på Högskolan för lärande och kommunikation och Tekniska Högskolan. Man gjorde också en rundvandring på Science Park. Eva Svensson träffade förutom högskolans rektor Thomas Andersson, bland annat fackhögskolornas vd:ar, doktorander, studenter och personalen på rektors kansli.

LH

Eva Svensson, Utbildningsdepartementet

FOTO: LENA HALLDÖRF

HSS 07 - Möte mellan akademi och samhälle

Den 8 - 11 maj gick konferensen Högskolor och samhälle i samverkan 2007 (HSS 07) av stapeln. Målsättningen att skapa en mötesplats för olika målgrupper med fokus på samverkan för kompetensutveckling ur olika perspektiv uppfylldes. Under fyra dagar utbyttes många olika idéer och tankar om samverkan mellan akademi och andra verksamheter.

En inte alltför provocerande utsaga vad gäller samverkan är att dess utveckling och framgång kräver intresse från liksom möten mellan olika aktörer. Trots att de flesta är överens om detta består utmaningen i, att i praktiken åstadkomma dessa möten. Idén om HSS uppstod 1997 som ett försök att skapa en samplingspunkt och underlätta just den typen av interaktion. Ett viktigt mål under arbetet med HSS 07 var därför att verkligen samla deltagare ur olika delar av samhället.

Liksom i tidigare HSS-arrangemang var majoriteten av deltagarna i Jönköping från högskolor och universitet, men en god representation från näringsliv och offentlig sektor (myndigheter, kommuner, landsting) fanns också på plats! Detta var särskilt tydligt och viktigt i spåren Livs-

Göran Sandberg, rektor Umeå universitet

långt lärande, Hälsa, vård och välfärd, Vetenskaplig kommunikation och Industriell omvandling; där också deltagare från andra sektorer än akademien fungerade som oersättliga bollplank, idébärare och kravställare i många presentationer liksom diskussioner.

Tre väsentliga punkter

Förutom att HSS 07 lyckades skapa en plats för interaktion mellan olika grupper är följande tre punkter väsentliga för utkomsten av konferensen:

1. Enligt klassiskt mönster inleddes varje spår med flera inledningstalare. Dessa var handplockade för att utifrån egna och olika erfarenheter med anknytning till det specifika området belysta varierande frågor där samverkan kan

spela en fortsatt viktig roll för framsteg och kompetensutveckling. Detta etablerade både bredden på samverkansbegreppet liksom konturerna för de enskilda spåren.

2. Majoriteten av de projekt som presenterades i spåren är aktuella och fortlöpande. Dessa kunde därmed utvecklas vidare genom sitt deltagande i konferensen samtidigt som de möjliggjorde att nya idéer skapades i interaktionen med andra.

3. Enligt tanken om att vi behöver förstå det specifika likväl som det generella för att utvecklas inom ett område så vitt som samverkan, skapade HSS 07 en dag där gemensamma frågor togs upp för diskussion i paneldebatter. Denna dag tydliggjorde komplexiteten av samverkansbegreppet genom att dels ta upp filosofiska frågor om dess betydelse, politiska frågor om högskolans struktur och framtid, samt praktiska frågor om arbets- och näringslivets behov av akademien.

Nästa konferens i Luleå 2009

Hade du inte möjlighet att delta under HSS 07? Nya möjligheter att diskutera och lära mer om samverkan kommer år 2009. Konferensen arrangeras då av Luleå tekniska universitet på temat Samverkan för förnyelse. ANNA BLOMBÄCK

Pedagogiska insatser uppmärksammas

Madelene Zetterlind och Leif Ruhnström har utsetts till 2007 års mottagare av studenternas pedagogiska utmärkelse som har delats ut för andra gången.

Madelene Zetterlind, universitetsadjunkt vid Tekniska Högskolan får priset för att hon ”med stort engagemang lett arbetet som lett fram till att Resurscentrum för flexibelt lärande den 1 januari 2007 permanentats som verksamhet vid högskolan. Hennes insatser visar på nytänkande och en vilja att hitta gränsöverskridande lösningar för att driva på den pedagogiska utvecklingen vid högskolan”.

Leif Ruhnström, universitetsadjunkt vid Högskolan för lärande och kommunikation får priset för att han ”undervisar med stor entusiasm, kompetens och inspiration och delger sina studenter såväl teoretisk kunskap som pedagogiska redskap att själva bedriva god undervisning i skolan. Leif lyfter på ett förtjänstfullt sätt varje enskild student genom att följa upp och ge individuell respons på samtliga genomförda uppgifter - något som uppskattas stort bland hans studenter”.

LH

Recruitment and Internationalisation Deeply Linked

Recruitment of International and Master Students Improves Quality

JIBS's International Unit has responsibility for the recruitment of International program (i.e. full-time degree-seeking) students to our three bachelor programs delivered in English as well as the recruitment of both international and Swedish program students to our five master programs delivered in English. In addition, we are responsible for the recruitment of our international partner universities who in turn send international exchange students to JIBS.

The recruitment of international program students, both at the bachelor and master levels is important for three key reasons, Quality, Money, and Diversity/Internationalisation.

In the first case, quality, JIBS has a competitive advantage over all other business schools in Sweden and most in Europe in that we offer programs in English. This allows us to recruit students not only from Sweden, but also from all over the world as long as they speak English. Thus, by having more applicants to choose from, JIBS can raise the admission criteria to its programs because of the increased competition for places, thus ensuring higher quality students at the in-take phase. In addition, JIBS, on an on-going basis, measures the quality of our international students by comparing their grades with our Swedish students. Since this comparison was begun nine years ago, our international students have consistently out-performed our Swedish students.

In the second case, money, international students are vital for us in two ways. First, as we have under-production, we receive both HÅS and HÅP money for all our international program students resulting in millions of Swedish Crowns. Secondly, if we cannot fill up our allot-

ted places we have received from the government, we run the risk of losing those places (and the money attached to them) forever. These places can be filled up with either Swedish or international students.

In the third case, diversity/internationalisation, the presence of international students is critical to the international dimension which JIBS enjoys and cherishes. More than any other aspect of internationalisation, there is nothing more tangible than having international students from all over the world studying at JIBS and actively engaged in our classes and our extra-curricular activities. They provide us first hand and valuable knowledge about business and economic trends and processes in their home countries which is important for both our students and faculty.

JIBS's International Dimension Facilitates our Recruitment Efforts

A particular emphasis in the recruitment effort during the next few years will be in the recruitment of master level students, both international and Swedish. The Bologna Process was established to make European education more competitive, attractive and higher quality. One key aspect was to introduce a master level of education which is between the old Swedish model of "grund" and "forskning" education. Because of this, JIBS has begun developing master programs in English and has started the process of recruiting both Swedish and international students to these programs.

The quality (and diversity) of our master education will signify the quality of our entire business school and be crucial in our efforts to accredited by international organizations such as AACSB and EQUIS.

The strategic link between recruiting

and internationalisation will help JIBS in our recruiting efforts. JIBS's International Unit has built up partnerships with 210 universities around the world. By recruiting students directly from these universities and/or working with them to recruit students from other universities in their countries, JIBS already has a potential pool of international students coming to study with us as program students. In fact, a number of our international partner universities do not offer master degrees themselves, and thus are very interested in marketing JIBS as a potential school where their students could carry on with a master degree.

The recruitment of (and the fight for) students will be even more acute in the coming years both in Sweden and globally. JIBS is fortunate enough to have a very established and extensive international competence as well as a vast international network of partners, and this gives us a competitive advantage in our recruiting efforts over other business schools that are less international.

PETER HILTON

DIRECTOR OF INTERNATIONAL RELATIONS AND RECRUITMENT, JIBS

NYA LEDORD FÖR HÖGSKOLANS UTVECKLING

Högskolans fyra bärande idéer har omarbetats av rektor till ledord. Dessa motsvarar de nya utmaningar och förändringar som högskolan står inför.

De nya ledorden är

1. Fokusering och specialisering.
2. Global, nationell, regional och lokal samverkan.
3. Entreprenörskap, kreativitet och innovationer.

Läs mer på www.hj.se/doc/83

SAMVERKAN HÖGSKOLA-NÄRINGS-LIV

Tre Jönköpingsutbildningar topprankade

Svenskt Näringsliv publicerade i mars 2007 en undersökning i vilken man för ett antal utvalda utbildningar undersökt i vilken utsträckning studenter får relevant jobb efter avslutad högre utbildning och hur samverkan sker med näringslivet. Rapporten är framtagen av Studentkraft AB i Malmö på uppdrag av Svenskt Näringsliv. Den är skriven av Greta Hjortzberg, Jonas Kolsrud och Fredrik Larsson, "Akademi eller verklighet? - I vilken utsträckning får studenter relevant jobb efter avslutad högre utbildning och hur sker samverkan med näringslivet under utbildningen?", Svenskt Näringsliv, mars 2007.

De tre av våra utbildningar som ingick kom mycket väl ut i en ranking av samverkan i totalt 68 utbildningar. Den ingenjörsutbildning som ingick kom etta totalt, civilekonomutbildningen blev trea totalt och utbildningen i medie- och kommunikationsvetenskap fyra.

När det gäller etablering på arbetsmarknaden särredovisas endast civilekonomutbildningen i Jönköping. Den kom i topp när det gäller andel med tillsvidareanställning bland ekonomutbildningar.

Etablering på arbetsmarknaden

Vad gäller etablering på arbetsmarknaden använder man sig av äldre undersökningar samt en telefonenkät där 2 200 akademiker svarade som tog examen läsåret 2005/06. Det var sådana som blev civilekonom, jur. kand., civilingenjör i maskinteknik, lärare för grundskolans årskurs 4-9, biblioteks- och informationsvetare, pol. mag. samt medie- och kommunikationsvetare. För de senare blev dock svarsprocenten så låg att man inte analyserar dem som grupp.

På lärosätetsnivå redovisar man tretton lärosäten vad avser civilekonomer och lägre antal för andra utbildningar. Högskolan i Jönköping redovisas separat endast vad gäller civilekonomer. Man redovisar inte urvals-

storlekar eller svarsandelar (det borde man gjort i en bilaga) men det är uppenbart att antalet som svarat för ett visst program vid ett visst lärosäte kan vara mycket litet. Det rör sig om kanske ett 60-tal enskilda program, vilket ger i medeltal knappt 40 svarande per program. De små grupperna gör att man får mycket osäkra skattningar för små undergrupper, till exempel egenföretagare. För oss och flera andra lärosäten fick man inte med någon civilekonom som drev eget företag, vilket kom med i det som skrevs i dagspress om undersökningen utan att man noterade att det är en följd av undersökningens uppläggning.

Detta sagt om metoden kan vi glädja oss åt den högsta andelen tillsvidareanställda bland civilekonomer i enkäten, 84 procent, med Linköping och Lund hack i häl med 83 procent. Den lägsta andelen är 62 procent. Resultaten stämmer för oss bra med de treårsmedeltal för etablering på arbetsmarknaden överhuvudtaget man beräknat och redovisar ur Högskoleverkets årliga studier, (senast "Etablering på arbetsmarknaden - examinerade 2002/03", Högskoleverket 2006:40R) även där ligger vi (delat) i topp för civilekonomer. Men för andra lärosäten stämmer det inte alls. Ett av de lärosäten som är hack i häl på oss enligt ovan är jumbo (för att använda rapportens eget språk) med Högskoleverkets siffror.

Våra lärare särredovisas inte ur enkäten, men treårsmedeltalet av Högskoleverkets siffror är det näst högsta vad gäller lärare för årskurs 4-9 i matematik och naturorienterade ämnen, 94 procent, slaget av Malmö med 95 procent. För övriga program där vi är med i dessa treårsmedeltal vet vi inte, man redovisar bara första och andra plats, median samt nästjumbo och jumbo. Men vi vet ju att vi i Högskoleverkets undersökning 2005 totalt kom i topp bland alla lärosäten med allmän inriktning, och året därpå på sjätte plats.

När det gäller tid till första anställningen för civilekonomer enligt telefonenkäten ligger vi lågt när det gäller andelen som fick den

inom tre månader, och när det gäller andelen med kvalificerat och relevant arbete har vi faktiskt högst andel med varken relevant eller kvalificerat arbete, 17 procent. Också när det gäller lön ligger vi lågt med 22 000 kr i medianlön, här leder som väntat de större städerna med Handelshögskolan i Stockholm i topp med 29 600 kr. Men när det gäller studenternas åsikt om samverkan med näringslivet ligger vi i en andragrupp tillsammans med Göteborg, Linköping och Lund med runt 40 procent som anser den vara mycket god eller god (på en fyrgradig skala). I topp ligger Handelshögskolan i Stockholm med 94 procent medan lägsta andel är så låg som 8 procent. För oss återstår att analysera hur vår andel går ihop med att studenterna vid Internationella Handelshögskolan i genomsnitt är nöjda med samverkan med det omgivande samhället enligt Studentbussen, man anser i genomsnitt att samverkan varken är för liten eller för omfattande.

I rapporten redovisar man kort sambandsanalyser av olika slag (detaljer kunde gärna ha getts i en bilaga). Samverkan, som den uppskattas av de som svarar i enkäten, påverkar till exempel allt annat lika sannolikheten att få arbete, som den enda av fyra signifikanta faktorer som ett lärosäte kan göra mycket åt. De övriga tre faktorerna är vilken utbildning man valt, om lärosätet ligger i en storstadsregion eller inte samt den svarandes ålder.

När det gäller lönen finns samma sambandsmönster, med tillägg av om arbetet är relevant och kvalificerat och om det är tills vidare eller ej, samt också en skillnad mellan män och kvinnor. God samverkan ger, allt annat lika, 800 kr högre lön och män har 1 600 kr mer i lön än kvinnor.

Samverkan med arbetslivet

Här har man i rapporten en inledande allmän redovisning och diskussion av läget i Sverige, som jag inte refererar. Av intresse är att man konstaterar att det inte är självklart att öronmärkta resurser behövs för samverkan och nämner Högskolan Väst och Högskolan i Jönköping som utvecklade arbetsintegrerat

lärande (co-op) respektive fadderföretagsverksamhet utan speciella resurser. ”Den bärande länken i samverkansfrågan ter sig vara lärosätenas egna värderingar av samverksarbetet.” (sid. 32).

Man skickade en enkät om samverkan till programansvariga för ett antal utbildningar, ungefär de som nämns ovan men med tillägg av två ingenjörsutbildningar vid Högskolan i Jönköping, Produktutveckling och design samt Industriell ekonomi och produktion, vilka redovisas tillsammans. Resultat redovisas för 68 program, däribland dock inte lärarprogrammen, för vilka enkäten var illa anpassad. För oss kan noteras att vår pol.mag.-utbildning i statsvetenskap inte är med, vi svarade inte på den i undersökningen.

Man har rankat samverkan utgående från praktik av olika slag och/eller fadderföretagsverksamhet, projekt- och examensarbeten samt övrig samverkan. Man redovisar en femgradig skalbedömning på varje del. Totalrankningen är dock gjord på annat sätt som redovisas i rapporten.

Resultaten är mycket glädjande för oss. Vår ingenjörsutbildning rankas som etta, civilekonomutbildningen som trea och medie- och kommunikationsvetenskapliga programmet som fyra av alla de 68 utbildningarna som rankas. Vi är i topp när det gäller de ekonomiska och tekniska utbildningar som studerats, men slagna av Mittuniversitetet när det gäller medie- och kommunikationsvetenskap.

Fem av de tio i topp-rankade utbildningarna är i medie- och kommunikationsvetenskap, tre är ekonomutbildningar och en vardera är pol.mag.- och ingenjörsutbildningar, i det senare fallet alltså vår topprankade av alla de 68.

Metodmässigt tar rankingen hänsyn till omfattningen av till exempel fadderföretagsverksamhet, vilket är glädjande. Svenska utvärderingar, till exempel Högskoleverkets av samverkan och internationalisering har tenderat att bortse från omfattning och värdera lika om det är stora eller små andelar av alla studenter som får del av olika åtgärder. Detta anges som en utgångspunkt för Svenskt Näringslivs delundersökning: ”Med anledning av att omfattningen för

APU [arbetsplatsförlagd utbildning] inte studerats närmare har Svenskt Näringsliv genomfört en egen enkätundersökning vars resultat presenteras i nästföljande kapitel.” (sid. 32). I rapporten kommenteras till exempel att co-opinslagen (utbildning varvad med betald praktik) i ekonomutbildningen vid Högskolan Väst inte leder till högre ranking än den gör än så länge eftersom bara en tredjedel av studenterna deltar i den. Och fadderföretagsverksamheten för ingenjörsutbildning i Jönköping får betyget fem, medan den för civilekonomutbildningen får betyget fyra – alla ingenjörstudenter i Jönköping har fadderföretag, medan bara de ekonomistudenter som har företagsekonomi som huvudämne har det. Betyget fem bland ekonomutbildningarna när det gäller fadderföretag får bara Kalmar, där alla studenter har fadderföretag.

Man nämner som noterbart att de större lärosätena i allmänhet tycks ha lägre grad av samverkan och att de lyft fram det stora antalet studenter som en hämmande faktor. En nedlagd fadderföretagsverksamhet vid ett större lärosätes ekonomutbildningar kommenterar man: ”Med tanke på att man lyckats med detta i Jönköping borde det inte vara omöjligt att använda sig av liknande upplägg även i ekonomiskt starka regioner som [...]” (sid. 45). I sammanhanget kan noteras att man som ett resultat av specialdiskussioner med samverkansansvariga vid sex lärosäten (dock ej Högskolan i Jönköping) konstaterar att samverkansmöjligheterna med det regionala näringslivet överlag är goda, dock med relationerna till småföretag som tydligt undantag. För oss är småföretagen inget undantag, men visst kan de vara svårare att samverka med än stora företag.

Utvecklingsmöjligheter

Den återkommande nationella undersökning av etablering på arbetsmarknaden med uppdelning på lärosäten och program som hittills funnits är Högskoleverkets nämnda årliga registerundersökning samt, för civilekonomer, Civilekonomernas årliga undersökning ”Civilekonomer i arbetslivet”. Möjlig utveckling framöver kan vara att Svenskt Näringsliv utvecklar sin delundersökning och gör den återkommande, att Högskoleverket kompletterar sina registerundersökningar med en

återkommande enkätundersökning bland utexaminerade, eller att andra professionella organisationer följer Civilekonomernas exempel och gör egna undersökningar. I det senare fallet är det önskvärt att de samordnar sig så att vissa data blir jämförbara.

Härutöver gör varje lärosäte i olika utsträckning egna undersökningar av utexaminerade, vi med undersökningen ”Vart tar studenterna vägen” som började med utexaminerade 1998. Men vägen till att alla lärosäten gör sådana undersökningar med i väsentliga avseenden liknande metod och samkör och gemensamt redovisar resultat för alla lärosäten är nog mycket lång.

När det gäller beskrivningen och rankingen av samverkan kan den delundersökningen utan stora svårigheter utvidgas till andra utbildningar – och nog klara av också lärar- och vårdutbildningar – och den kan lätt göras återkommande. Man säger i rapporten (sid. 42) att man har ambitionen att återkomma med uppföljningar.

Svenskt Näringsliv genomför även årliga undersökningar hos sina medlemsföretag, i vilka man bland annat frågar dem om hur de uppfattar samverkan med ”sitt” närmaste lärosäte. Kanske kunde man i framtiden ställa även dessa resultat mot de ovan refererade, och till och med kanske utvidga de frågor man ställer till företagen om samverkan.

Med sin ansats i stort – att konsekvent och jämförbart undersöka på programnivå på enskilda lärosäten – är hela studien något av ett pionjärbete, särskilt delundersökningen av samverkan med dess tydligt deklarerade inriktning också på omfattningen av olika samverkansaktiviteter i utbildningen. Delundersökningen av etablering på arbetsmarknaden lyckades dock inte helt denna första gång på grund av för små urval.

Rapporten innehåller mycket och är inte alldeles lättläst – det är tre egna delstudier som redovisas i en och samma rapport, och vilka program som studerats och redovisas skiljer sig mellan delstudierna –, men frågorna man ställt är genomtänkta och redovisning, analys och resonemang väl genomförda. Rapporten är mycket intressant och väl värd den tid det tar att tränga in i den för den som arbetar med att utveckla samverkan.

CLAS WAHLBIN,
11 APRIL 2007

PERSONALNYTT

Tidsbegränsat uppdrag

Gabriella Pajic från Manpower är vik. rektors sekreterare fr.o.m. 30 april

Tidsbegränsad anställning

Karin Flygare, HS, administratör Studerandeenheten

Slutat

Thomas Bengtsson, JTH, 30 april
Jenny Eskilsson, HHJ 31 mars
Marlene Ockander, HLK, 31 mars
Daniel Stränge, HHJ, 30 april

Pension

Ingegerd Berghäll, IHH, 31 mars

.....

Stipendier från Jönköpings kommun

Jönköpings kommun har inrättat stipendier för högskolestudenter. Ett stipendium kommer att delas ut per fackhögskola Sista ansökningsdag är 21 juni 2007.

Läs mer på www.jonkoping.se

Första spikningen i forskarskolan

FOTO: LENA HALLDÖRE

Den första avhandlingen i den nyligen invigda forskarskolan Hälsa och välfärd vid Hälsohögskolan har spikats.

Det var Iréne Linddahl som den 18 april spikade sin lic.avhandling "Validity and Reliability of the Instrument DOA; A Dialogue about Working Ability". Huvudhandledare har professor Torbjörn Falkmer varit och bihandledare MD Anita Björklund.

Avhandlingen försvarades den 11 maj klockan 9 i Forum Humanum på Hälsohögskolan. Opponent var professor Mona Eklund, Lunds universitet.

LH

Hissen i hus A avstängd i sommar

Under perioden 4 juni – 20 augusti är hissen i hus A avstängd för att bytas till en ny, snabbare hiss. Under perioden kan vissa störningar förekomma, t.ex. borring och transporter.

En container kommer att stå på gården, vilket kan påverka tillgången till cykelparkeringen vid entrén.

Underhållsarbete i sommar

Underhållsarbete kommer att utföras i såväl datanät som elinstallationer den 23, 24 och 29 juli 2007. Under dessa dagar kommer datanätet på högskolan inte att vara tillgängligt.

NY LEDNING FÖR JÖNKÖPINGS STUDENTER

Vid kårfullmäktige den 10 maj valdes bland annat ny ordförande, vice ordförande U och informationsansvarig.

Till ny ordförande har Magnus Larsson valts. Magnus har studerat två år på medie- och kommunikationsvetenskapliga programmet, är 22 år och kommer från Södertälje.

Ny vice ordförande med ansvar för utbildningsfrågor är Mikael Eriksson. Mikael läser det affärsrättsliga programmet med internationell inriktning och är 20 år.

Ny informationsansvarig blir Christoffer Hägg. Han är 24 år och läser medie- och kommunikationsvetenskapliga programmet. Christoffer har några veckor kvar på sin sista termin som han läser i England.

Till övrig ledamot – projektansvarig valdes sittande ordförande Emil Jungåker, till talman valdes Joakim Wahlqvist och till vice talman Johannes Häll.

De nyvalda tar formellt över sina poster den 1 juli.

Inbjudan till kurser i högskolepedagogik

Högskolans lärare och doktorander inbjuds till kurser i högskolepedagogik.

Kurserna som ges september 2007 - januari 2008 är Grundläggande högskolepedagogik 7,5 hp och docentkurs i högskolepedagogik. Kurserna arrangeras av Högskolan för lärande och kommunikation.

Frågor angående kurserna besvaras av Martin Hugo, tfn 036-10 13 56 eller martin.hugo@hlk.hj.se

Högskolans förtjänsttecken 2007

I samband med Högskolans i Jönköping traditionella vårfirande (det tionde i ordningen) den 27 april delades högskolans förtjänsttecken ut för femte gången.

FOTO: LENA HALLDÖRE

Margareta Siöö, rektor Thomas Andersson och Jörgen Birgersson efter ceremonin.

Mottagare i år blev **Jörgen Birgersson**, utbildningschef och tekniklektor vid Tekniska Högskolan i Jönköping. Av motiveringen framgår bl.a. att ”Jörgen Birgersson är en kreativ eldsjäl med stor

pedagogisk förmåga som gjort många högst uppskattade bidrag, inte minst till högskolans framgångar inom den tekniska utbildningen. Under Jörgens ledning har faddeföretagsverksamheten utvecklats till en naturlig och central del av utbildningen.”

Margareta Siöö, tidigare Internationella Handels-högskolan, antagnings- och examensansvarig samt ordförande i högskolans Antagnings- och examensnämnd var den andra mottagaren. I motiveringen står bl.a. att Margareta har ”i egenskap av mångårig ordförande för högskolans Antagnings- och examensnämnd, med starkt engagemang och lojalitet, utvecklat stiftelsehögskolans regelverk för antagning och examination av högskolans studenter. Hon har i sin funktion arbetat kraftfullt för att upprätthålla och tolka tillämpningen av de regelverk som i den statliga högskolevärlden är starkt författningsstyrda.”

LH

Filmfestival på högskolan

De senaste åren har nästan alla universitet och högskolor i landet kommit igång med att producera egna videoinslag. Drygt 400 har visats i Vetenskapslandet, programserien som varje vecka sänds i UR:s och SVT:s Kunskapskanalen.

De bästa filmerna visades upp på filmfestivalen som det Västsvenska universitetssamarbetet (VUS) ordnade på högskolan 21-22 maj.

Festivalen omfattade tre klasser nämligen vetenskapsreportage, utbildningsfilmer samt informations-/presentationsfilmer och 10 filmer i varje kategori valdes ut för visning. I juryn satt bl.a. Utbildningsradions vd Christina Björk och Vetenskapsrådets informationschef Lena Wollin.

FOTO: MAGNUS PALM

Fr.v. Karin Karlsson, Lars-Åke Engblom och Eva-Lotta Eriksson tiitar på Oscarsstatyetten, som delas ut.

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Högskriften

Ansvarig utgivare:

Thomas Andersson

Redaktör: Lena Halldorf

Layoutredaktör: Ann-Sofie Svensson

Tryck: ARK-tryckaren i Jönköping

Upplaga: 1 300 ex.

Adress: Högskolan i Jönköping

Högskriften, Box 1026

551 11 Jönköping

E-post: lena.halldorf@hs.hj.se

Internet: www.hj.se

Omslagsbild: I vimlet på HSS 07 syntes projektledaren Anna Blombäck

Foto: Ann-Sofie Svensson

Nästa nummer: 28 september

Manusstopp: 17 september

Högskolan i Jönköping är en stiftelse och verksamheten innefattar utbildning, forskning och forskarutbildning samt uppdragsverksamhet vid fyra fackhögskolor: Hälsöhögskolan, Högskolan för lärande och kommunikation, Internationella Handelshögskolan och Tekniska Högskolan.

Högskoleservice är högskolans serviceorganisation och driver gemensam verksamhet samt tillhandahåller infrastruktur, gemensamma system och gemensam information/marknadsföring.

Högskolan i Jönköping har ca 9 000 studenter, ca 750 anställda och omsätter ca 620 mnkr.

Högskolans verksamhet och strategiska utveckling kan beskrivas med följande ledord:

- Fokusering och specialisering
- Intensiv samverkan i partnerskap globalt, nationellt, regionalt och lokalt inom forskning, utbildning och omvärldsrelationer
- Entreprenörskap, innovationer och kreativitet

Jaha!

Det var det, det. Då sitter jag här igen och försöker samla tankarna. Det är inte lätt, det händer så mycket.

Här på högskolan har precis den stora konferensen "HSS 07" avslutats (läs mer på sidan 6 i det här numret) och om några dagar är det dags för en filmfestival som det Västsvenska Universitetssamarbetet (VUS) ordnar. Man tävlar i flera klasser och i klassen informations-/presentationsfilmer är informationsfilmen om högskolan nominerad. När Högskriften kommer ut, vet vi redan hur det har gått men jag håller tummarna för "vår" film – den är mycket bra.

Det händer mycket på högskolan den närmaste tiden. Konferens om ICF-CY inom projektet CHILD 24-25 maj, CeFEO har forskningsseminarium den 28 maj men redan den 18 maj är det utgivning av en ny och intressant bok. "Jönköpings kommuns historia" från kommunbildningen 1971 fram till våra dagar. Ett av kapitlen i den nya volymen handlar om akademisk utbildning och forskning och helt naturligt huvudsakligen om Högskolan i Jönköping. Kapitlet är skrivet av kanslichefen vid Tekniska Högskolan Lars-Erik Engstrand och högskolans förre rektor Clas Wahlbin. Jag har haft den stora förmånen att få läsa kapitlet i sin grundform och ser fram emot att få läsa slutresultatet - det och hela boken blir en given läsning i hängmattan i sommar.

Sommaren, ja. Med en blandning av förtjusning och fasa upptäcker jag att det just i dag, den 14 maj, är exakt en månad kvar till min semester börjar! Förtjusning därför att det ska bli skönt att vara ledig och få byta miljö och fasa därför att det är så mycket jag måste hinna med innan dess. Men jag tror att förtjusningen tar överhanden, det har varit en intensiv och arbetsam termin men det är ju så roligt att jobba att jag inte känner efter om jag är trött. Tröttheten kommer när man är ledig några dagar extra som när jag passade på att vara ledig

Valborgsmässoafton för att få några dagar på landet. Nu kommer återigen några extra dagar och det ska bli skönt.

Jag har genom åren lärt mig att inte planera för mycket men jag hoppas att inga hinder kommer i vägen för min resa till New York i juni, en stad som aldrig sover och som jag gärna åker tillbaka till. Resten av sommaren är oplanerad och när jobbet börjar igen de första dagarna i augusti är det full fart från första början.

Det första stora evenemanget är högskolans akademiska introduktion för nya studenter som är inplanerat till fredagen den 24 augusti. Det hålls i Hammarskjöldsalen i Jönköpings Konserthus och jag ser fram emot det evenemanget – av någon anledning missade jag det förra året men alla talar om hur lyckat det var.

Det andra stora evenemanget äger rum en knapp månad senare. Fredagen den 21 september ska vi fira att högskoleområdet fyller 10 år. Det blir föreläsningar under dagen och fest på kvällen – invigningen för 10 år sedan blev en fantastisk kväll och jag tror att det blir minst lika trevligt den 21 september.

Men innan höstens arbete tar vid är det som sagt dags för semester. Jag hoppas att ni alla får en riktigt skön och avkopplande sommar, med miljöbyten, med hjärtevännerna, med familjen, med gamla och nya vänner, med en lagom blandning av solsken och regn och med inte alltför många tankar på det arbete som väntar i höst. Samla minnesbilder att ta fram när höstregnet slår mot rutan och mörkret kommer tidigt – då är sommarminnena bra att ha.

Sommarkram

Lena

